Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (осми състав)

8 май 2025 година*

„Преюдициално запитване — Защита на потребителите — Договори за потребителски кредити — Директива 93/13/ЕИО — Неравноправни клаузи в потребителските договори — Член 3, параграф 1 — Клауза за предсрочна изискуемост — Съдебен контрол — Липса на национална правна уредба на клаузата за предсрочна изискуемост — Критерии за преценка на неравноправния характер“

По съединени дела C-6/24 и C-231/24

с предмет преюдициални запитвания, отправени на основание член 267 ДФЕС от Juzgado de Primera Instancia nº 8 de La Coruña (Първоинстанционен съд № 8, Ла Коруня, Испания) с актове съответно от 19 декември 2023 г. и от 26 февруари 2024 г., постъпили в Съда на 4 януари и 26 март 2024 г., в рамките на производствата по дела

Abanca Corporación Bancaria SA

срещу

WE (C-6/24),

VX (C-231/24),

СЪДЪТ (осми състав),

състоящ се от: S. Rodin (докладчик), председател на състава, N. Piçarra и N. Fenger, съдии,

генерален адвокат: D. Spielmann,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за Abanca Corporación Bancaria SA, от M. Á. Cepero Aránguez, J. M. Martínez Gimeno и M. C. Vendrell Cervantes, abogados,

– за испанското правителство, от P. Pérez Zapico, в качеството на представител,

* Език на производството: испански.

– за Европейската комисия, от I. Galindo Martín и P. Kienapfel, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалните запитвания се отнасят до тълкуването на член 3, параграф 1 и член 7 от Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 година относно неравноправните клаузи в потребителските договори (ОВ L 95, 1993 г., стр. 29; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 2, стр. 273).

2 Запитванията са отправени в рамките на спорове между Abanca Corporación Bancaria SA, банкова институция по испанското право, и потребителите WE по дело C-6/24 и VX по дело C-231/24 относно твърдения неравноправен характер на клауза за предсрочна изискуемост, съдържаща се в сключени между тези страни договори за потребителски кредит.

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Съгласно член 3, параграф 1 от Директива 93/13:

„В случаите, когато дадена договорна клауза не е индивидуално договорена, се счита за неравноправна, когато въпреки изискването за добросъвестност, тя създава в ущърб на потребителя значителна неравнопоставеност между правата и задълженията, произтичащи от договора“.

4 Член 4 от тази директива предвижда:

„1. Без да се засяга член 7, преценката за неравноправност на дадена клауза се извършва, като се отчита характера на стоките или услугите, за които е сключен договорът, и се вземат предвид всички обстоятелства, довели до сключването му, към момента на самото сключване, както и всички останали клаузи в договора, или такива, съдържащи се в друг договор, от който той произтича.

2. Преценката за неравноправния характер на клаузите не се извършва нито по отношение на основния предмет на договора, нито по отношение на съответствието между цената и възнаграждението, от една страна, и стоките, които ще се доставят или услугите, които ще се предоставят в замяна, от друга страна, при условие че тези клаузи са изразени на ясен и разбираем език“.

5 Член 7, параграф 1 от посочената директива има следното съдържание:

„Държавите членки осигуряват, че в интерес на потребителите и конкурентите, съществуват подходящи и ефективни мерки за предотвратяване на употребата на неравноправни клаузи в договори, сключени между потребители и продавачи или доставчици“.

Испанското право

6 Член 693, параграф 2 от Ley 1/2000 de Enjuiciamiento Civil (Закон 1/2000 за гражданското съдопроизводство) от 7 януари 2000 г. (BOE, бр. 7 от 8 януари 2000 г., стр. 575), изменен с Ley 42/2015 de reforma de la Ley 1/2000 (Закон 42/2015 за реформа на Закон 1/2000) от 5 октомври 2015 г. (BOE, бр. 239 от 6 октомври 2015 г.), относно предсрочната изискуемост на разсрочените вземания гласи:

„Цялата дължима сума, включваща главница и лихви, може да се иска при условията, договорени в договора за учредяване на кредит, вписан в съответния регистър. Когато става въпрос за заем или кредит, сключен от физическо лице и обезпечен с ипотека върху жилище или с предмет придобиване на жилищен имот, се прилагат разпоредбите на член 24 от Закон 5/2019, уреждащ договорите за жилищен кредит, и евентуално на член 129а от Закона за ипотеките“.

7 Член 24 от Ley 5/2019 reguladora de los contratos de crédito inmobiliario (Закон 5/2019 за договорите за жилищен кредит) от 15 март 2019 г. (BOE, бр. 65 от 16 март 2019 г.) има следното съдържание:

„1. При договори за заем, по които заемополучателят, поръчителят или гарантът е физическо лице и които са обезпечени с ипотека или друго вещно обезпечение върху недвижими имоти за жилищни нужди или за придобиване или запазване на права на собственост върху построени или предстоящо да бъдат построени земи или недвижими жилищни имоти, заемополучателят губи предимството на срока и договорът става предсрочно изискуем, когато са изпълнени следните кумулативни условия:

a) заемополучателят изпада в забава за плащане на част от главницата или лихвите по кредита;

b) размерът на неплатените месечни вноски с настъпил падеж се равнява най-малко на:
   i. 3 % от размера на предоставения капитал, ако забавянето настъпи през първата половина на срока на заема. Това условие се счита за изпълнено, когато изискуемите и неплатени месечни вноски съответстват на неплащането на 12 месечни вноски или на такъв брой месечни вноски, който означава, че длъжникът не е изпълнил задължението си за период, не по-кратък от 12 месеца;
   ii. 7 % от размера на предоставения капитал, ако забавянето настъпи през втората половина на срока на заема. Това условие се счита за изпълнено, когато изискуемите и неплатени месечни вноски съответстват на неплащането на 15 месечни вноски или на такъв брой месечни вноски, който означава, че длъжникът не е изпълнил задължението си за период, не по-кратък от 15 месеца;

c) заемодателят е отправил официална покана за плащане до заемополучателя, като му е предоставил срок от поне един месец за това и го е предупредил, че в противен случай ще поиска плащане на цялата дължима сума по заема.

2. Разпоредбите на настоящия член не могат да бъдат дерогирани чрез споразумения в обратния смисъл“.

Споровете в главните производства и преюдициалните въпроси

8 На 5 юли и 15 септември 2022 г. съответно, WE и VX сключват с Abanca Corporación Bancaria договор за потребителски кредит: в размер на 10 600 евро, подлежащ на погасяване за срок от пет години — за първия, и в размер на 6 000 евро, подлежащ на погасяване за срок от осем години — за втория.

9 Съгласно клауза № 13 от общите условия на тези договори за кредит (наричана по-нататък „спорната клауза“) банковата институция може да обяви предсрочна изискуемост на договора за кредит, при което дължимите суми стават изискуеми незабавно в случай на неплащане.

10 В спорната клауза се уточнява, че неплащане е налице, когато са изпълнени кумулативно три условия. Първо, кредитополучателят не е платил част от главницата или от лихвите по кредита. Второ, размерът на дължимите и неплатени месечни вноски се равнява поне на 3 % от сумата на отпуснатия кредит, ако неплащането е настъпило по време на първата половина от срока за погасяване на кредита, или поне на 7 % от тази сума, ако неплащането е настъпило по време на втората половина от срока за погасяване на кредита. Трето, банковата институция е отправила покана до кредитополучателя за плащане на дължимите суми в едномесечен срок.

11 След като обявява предсрочната изискуемост в съответствие със спорната клауза в договорите за кредит, Abanca Corporación Bancaria подава две заявления за издаване на заповед за изпълнение пред Juzgado de Primera Instancia nº 8 de La Coruña (Първоинстанционен съд № 8, Ла Коруня, Испания), който е запитващата юрисдикция, срещу WE и VX.

12 Тази юрисдикция изразява съмнения относно съответствието на спорната клауза с Директива 93/13 с оглед на решения от 14 март 2013 г., Aziz (C-415/11, EU:C:2013:164, т. 73), и от 26 януари 2017 г., Banco Primus (C-421/14, EU:C:2017:60, т. 66 и 67), в които Съдът приема, че сред факторите, които могат да се вземат предвид, за да се прецени неравноправният характер на такава клауза, е наличието в националната правна уредба на средства, позволяващи на потребителя да избегне предсрочната изискуемост на кредита или да преустанови действието ѝ, какъвто не е случаят в испанското право за договорите за потребителски кредит като разглежданите в главното производство. Съдържащата се в последните спорна клауза обаче предоставяла тази възможност на кредитополучателя, подобно на предвиденото в националната правна уредба, приложима към договорите за ипотечен кредит. Освен това тя иска да се установи дали едномесечен срок за погасяване на салдото по кредита като определения в тази клауза е достатъчен, за да позволи на потребителя действително да избегне предсрочната изискуемост на кредита или да я лиши от действие след неговото волеизявление.

13 При тези условия Juzgado de Primera Instancia nº 8 de La Coruña (Първоинстанционен съд № 8, Ла Коруня) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Съвместима ли е с член 3, параграф 1 и член 7 от Директива 93/13[…] клауза за предсрочна изискуемост, която предвижда възможност тази предсрочна изискуемост на кредита да се избегне или да се неутрализира в определен срок, или е необходимо такава възможност да бъде предвидена в конкретна разпоредба от националното право?

2) При утвърдителен отговор на предходния въпрос какъв срок би бил разумен?“.

14 С акт от 26 април 2024 г. председателят на Съда съединява дела C-6/24 и C-231/24 за целите на писмената и устната фаза на производството и на съдебното решение.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

15 В самото начало следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика, в рамките на въведеното с член 267 ДФЕС производство за сътрудничество между националните юрисдикции и Съда задачата на последния е да даде на националния съд полезен отговор, който да му позволи да реши спора, с който е сезиран. С оглед на това при необходимост Съдът може да преформулира въпросите, които са му зададени (решение от 7 ноември 2024 г., ERB New Europe Funding II, C-178/23, EU:C:2024:943, т. 26 и цитираната съдебна практика).

16 В това отношение е важно да се уточни, че в рамките на главните производства запитващата юрисдикция е извършила служебен контрол за евентуална неравноправност на спорната клауза, чието привеждане в изпълнение е в основата на подадените до нея заявления за издаване на заповед за изпълнение. Тази юрисдикция не поставя въпрос за наличието на съдебни средства за преустановяване на употребата на неравноправни клаузи с оглед на член 7 от Директива 93/13, а за самото квалифициране на тези клаузи като неравноправни по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 93/13.

17 Също така, за да се даде полезен отговор на запитващата юрисдикция, следва да се приеме, че с първия си въпрос тази юрисдикция иска по същество да се установи дали член 3, параграф 1 от Директива 93/13 трябва да се тълкува в смисъл, че за целите на преценката на евентуалния неравноправен характер на клауза за предсрочна изискуемост, съдържаща се в договор за потребителски кредит, може да се вземе предвид, че тази клауза позволява на потребителя да избегне предсрочната изискуемост на кредита или да преустанови действието ѝ, или тази възможност трябва да бъде предвидена в национална правна норма, която е специално приложима към договорите за потребителски кредит.

18 За да се отговори на този въпрос, следва да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда въведената с Директива 93/13 система на защита се основава на идеята, че потребителят е в положение на по-слаба страна спрямо търговеца от гледна точка както на преговорните си възможности, така и на степента си на информираност (решение от 18 януари 2024 г., Getin Noble Bank и др. (Служебен контрол на неравноправния характер на клаузите), C-531/22, EU:C:2024:58, т. 63).

19 Съгласно член 3, параграф 1 от тази директива договорна клауза, която не е индивидуално договорена, се счита за неравноправна, когато въпреки изискването за добросъвестност тя създава в ущърб на съответния потребител значителна неравнопоставеност между произтичащите от този договор права и задължения на страните, при положение че по силата на член 6, параграф 1 от посочената директива такава неравноправна клауза не е обвързваща за потребителя.

20 В този контекст и за да се осигури високото равнище на защита на потребителите, прогласено в член 38 от Хартата на основните права на Европейския съюз, националният съд е длъжен да прецени, дори служебно, неравноправността на договорните клаузи, попадащи в приложното поле на Директива 93/13, и по този начин да компенсира неравнопоставеността, съществуваща между потребителя и продавача или доставчика, когато са налице необходимите за това правни и фактически обстоятелства. В това отношение член 3, параграф 1 и член 4, параграф 1 от Директива 93/13 определят в своята съвкупност общите критерии, които позволяват на националния съд да прецени неравноправния характер на договорните клаузи, за които се прилагат разпоредбите на тази директива (вж. в този смисъл решение от 9 ноември 2023 г., Všeobecná úverová banka, C-598/21, EU:C:2023:845, т. 74 и 75).

21 В този смисъл, като се основава на понятията „добросъвестност“ и „значителна неравнопоставеност“ в ущърб на потребителя между правата и задълженията на страните, произтичащи от договора, член 3, параграф 1 от Директива 93/13 определя само общо факторите, придаващи неравноправен характер на договорна клауза, която не е била индивидуално договорена (решение от 9 ноември 2023 г., Všeobecná úverová banka, C-598/21, EU:C:2023:845, т. 76).

22 Що се отнася до това при какви обстоятелства възниква значителна неравнопоставеност „въпреки изискването за добросъвестност“, националният съд трябва, с оглед на шестнадесетото съображение от Директива 93/13, да провери дали, като постъпва добросъвестно и справедливо с потребителя, продавачът или доставчикът може основателно да очаква, че потребителят ще се съгласи с подобна клауза при индивидуални преговори (решение от 9 ноември 2023 г., Všeobecná úverová banka, C-598/21, EU:C:2023:845, т. 78).

23 Освен това член 4, параграф 1 от тази директива предвижда, че преценката за неравноправност на дадена клауза се извършва, като се отчита характерът на стоките или услугите, за които е сключен договорът, и се вземат предвид всички обстоятелства, довели до сключването му, към момента на самото сключване, както и всички останали клаузи в договора, или такива, съдържащи се в друг договор, от който той произтича (решение от 9 ноември 2023 г., Všeobecná úverová banka, C-598/21, EU:C:2023:845, т. 79).

24 В точка 66 от решение от 26 януари 2017 г., Banco Primus (C-421/14, EU:C:2017:60), отнасящо се не до потребителски кредит, а до договор за дългосрочен ипотечен кредит, Съдът по същество приема, че за да определи дали договорна клауза създава значителна неравнопоставеност в ущърб на потребителя по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 93/13, националната юрисдикция трябва да провери по-специално дали възможността на продавача или доставчика да обяви целия кредит за изискуем, зависи от неизпълнението от страна на потребителя на основно в съответното договорно правоотношение задължение, дали тази възможност е предвидена в случаите, в които посоченото неизпълнение е достатъчно тежко с оглед на срока на кредита и размера на задължението

по него, дали тя дерогира общите правни норми, които се прилагат в областта в отсъствието на специални договорни разпоредби, и дали националното право предвижда подходящи и ефективни средства, позволяващи на потребителя, за когото се прилага такава клауза, да преустанови действието на посочената изискуемост на кредита.

25 Освен това в точка 35 от решение от 8 декември 2022 г., Caisse régionale de Crédit mutuel de Loire-Atlantique et du Centre Ouest (C-600/21, EU:C:2022:970), Съдът уточнява, че тези критерии не могат да се разбират като кумулативни или алтернативни, а трябва да се схващат като част от всички обстоятелства, довели до сключването на съответния договор, които националният съд трябва да разгледа, за да прецени дали договорна клауза е неравноправна по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 93/13.

26 В случая, както посочва запитващата юрисдикция, испанската правна уредба не урежда клаузите за предсрочна изискуемост в договорите за потребителски кредит, за разлика от договорите за ипотечен кредит. При все това спорната клауза, съдържаща се в разглежданите в главното производство договори за кредит, предвижда средство за потребителя да избегне предсрочната изискуемост на кредита или да преустанови действието ѝ, като изплати дължимите суми по кредита в едномесечен срок от поканата за плащане, връчена от банковата институция, подобно на предвиденото в тази правна уредба относно договорите за ипотечен кредит.

27 Съгласно съдебната практика, припомнена в точки 24 и 25 от настоящото решение, националният съд има задачата да определи дали клауза за предсрочна изискуемост създава значителна неравнопоставеност в ущърб на потребителя по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 93/13, с оглед на различни критерии, сред които е наличието на подходящи и ефективни средства, позволяващи на потребителя да избегне прилагането на тази клауза или да преустанови действието ѝ. Обстоятелството, че средствата за постигане на такъв резултат са предвидени в самата договорна клауза за предсрочна изискуемост, а не в разпоредба на националното право, приложима конкретно към разглежданите в главното производство договори, обаче е без значение и при всички случаи не е от естество да направи тази договорна клауза неравноправна по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 93/13.

28 С оглед на изложените по-горе съображения на първия въпрос следва да се отговори, че член 3, параграф 1 от Директива 93/13 трябва да се тълкува в смисъл, че за целите на преценката на евентуалния неравноправен характер на клауза за предсрочна изискуемост, съдържаща се в договор за потребителски кредит, може да се вземе предвид това, че тази клауза позволява на потребителя да избегне предсрочната изискуемост на кредита или да преустанови действието ѝ, без да е необходимо тази възможност да е предвидена в разпоредба на националното право, приложима конкретно към договорите за потребителски кредит.

По втория въпрос

29 С втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 3, параграф 1 от Директива 93/13 трябва да се тълкува в смисъл, че предоставената на потребителя договорна възможност да плати дължимите суми по кредита в срок от един месец, считано от отправената от банковата институция покана за плащане, представлява

подходящо и ефективно средство, позволяващо на потребителя да избегне прилагането на клаузата за предсрочна изискуемост на договора за потребителски кредит или да преустанови действието ѝ.

30 Във връзка с това следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика Съдът е компетентен да тълкува понятието „неравноправна клауза“ по смисъла на член 3, параграф 1 от тази директива и приложението към нея, както и критериите, които националният съд може или трябва да прилага при преценката на договорна клауза от гледна точка на разпоредбите на същата тази директива, като се има предвид, че националният съд има правомощието въз основа на тези критерии конкретно да квалифицира съответната договорна клауза с оглед на обстоятелствата по разглежданото от него дело (решение от 8 декември 2022 г., Caisse régionale du Crédit mutuel de Loire-Atlantique et du Centre Ouest, C-600/21, EU:C:2022:970, т. 38 и цитираната съдебна практика).

31 Що се отнася до спорната клауза относно предсрочната изискуемост на договора за потребителски кредит в случай на неплащане, запитващата юрисдикция има задачата да провери по-специално дали възможността на продавача или доставчика да обяви целия кредит за изискуем, зависи от неизпълнението от страна на потребителя на основно в съответното договорно правоотношение задължение, дали тази възможност е предвидена в случаите, в които посоченото неизпълнение е достатъчно тежко с оглед на срока на кредита и размера на задължението по него, дали тя дерогира приложимите в тази област правни норми и дали националното право или договорна клауза предоставят на потребителя подходящи и ефективни средства, позволяващи да се избегне прилагането на такава клауза за предсрочна изискуемост или да се преустанови действието ѝ (вж. по аналогия решение от 26 януари 2017 г., Banco Primus, C-421/14, EU:C:2017:60, т. 66).

32 В точки 47 и 48 от решение от 25 януари 2024 г., Caixabank (Погасяване по давност на възстановяването на разходите за ипотека) (C-810/21—C-813/21, EU:C:2024:81), Съдът е постановил, по същество, що се отнася до давностния срок, че за да се счита за съвместим с принципа на ефективност, от една страна, този срок трябва да е фактически достатъчен, за да може потребителят да подготви и задейства определено ефективно правно средство за защита с цел да предяви правата, които черпи от Директива 93/13, и от друга страна, потребителят трябва да е имал възможността да узнае правата си, преди този срок да започне да тече или да изтече.

33 В случая, от преюдициалните запитвания следва, че неизпълненото задължение от съответните потребители, тоест плащането на месечните вноски по кредита, има основен характер в съответното договорно правоотношение, както и че е достатъчно тежко с оглед на срока и размера на кредита. Въпросите на запитващата юрисдикция се свеждат до преценката дали предоставеният на тези потребители едномесечен срок е подходящ и ефикасен, за да се избегне прилагането на клаузата за незабавна изискуемост на дължимите суми по кредита или да се преустанови действието ѝ.

34 Според запитващата юрисдикция тази клауза съответства на разпоредба на националното право, приложима към договорите за кредит, обезпечен с ипотека върху недвижими имоти за жилищни нужди и чийто предмет е придобиването на такъв имот. Така тя цели да установи равновесие между съвкупността от права и задължения на страните по този вид договори. Тази разпоредба, тоест член 24, параграф 1 от Закон 5/2019 за договорите за

жилищен кредит, предвижда, че предсрочната изискуемост може да настъпи само ако кредитодателят предостави на кредитополучателя срок от най-малко един месец, за да поправи констатираната липса на плащане.

35 Следователно, за да прецени дали предложеното на потребителя средство за избягване на предсрочната изискуемост на кредита или за преустановяване на действието ѝ е подходящо и ефикасно, в рамките на общия си анализ за наличието на значителна неравнопоставеност в ущърб на потребителя, която клауза за предсрочна изискуемост може да създаде, запитващата юрисдикция може надлежно да вземе предвид по-специално обстоятелството, че срокът за отстраняване на нередностите е фактически достатъчен, за да позволи на потребителя да извърши поисканото плащане. В това отношение наличието на разпоредби в националната правна уредба, предвиждащи в рамките на сходни договорни правоотношения подобен срок в полза на кредитополучателя, е особено релевантно.

36 С оглед на гореизложените разсъждения е възможно националната юрисдикция евентуално да приеме, че едномесечният срок, предоставен на потребителя с клауза за предсрочна изискуемост, за да плати остатъка по кредита, считано от отправена от кредитодателя покана за плащане, представлява подходящо и ефикасно средство, което му позволява да избегне прилагането на тази клауза или да преустанови действието ѝ.

37 Вследствие на това на втория въпрос следва да се отговори, че член 3, параграф 1 от Директива 93/13 трябва да се тълкува в смисъл, че за целите на преценката на евентуалния неравноправен характер на клауза за предсрочна изискуемост националната юрисдикция трябва да провери дали средствата, позволяващи на потребителя да избегне предсрочната изискуемост на кредита или да преустанови действието ѝ, са подходящи и ефикасни, като вземе предвид по-специално това дали предоставеният му срок за извършване на поисканото плащане на дължимите суми по остатъка на кредита е фактически достатъчен. В това отношение наличието на разпоредби в националната правна уредба, предвиждащи в рамките на сходни договорни правоотношения подобен срок в полза на кредитополучателя, е особено релевантно.

По съдебните разноски

38 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (осми състав) реши:

1) Член 3, параграф 1 от Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 година относно неравноправните клаузи в потребителските договори

трябва да се тълкува в смисъл, че

за целите на преценката на евентуалния неравноправен характер на клауза за предсрочна изискуемост, съдържаща се в договор за потребителски кредит, може да се вземе предвид това, че тази клауза позволява на потребителя да избегне

предсрочната изискуемост на кредита или да преустанови действието ѝ, без да е необходимо тази възможност да е предвидена в разпоредба на националното право, приложима конкретно към договорите за потребителски кредит.

2) Член 3, параграф 1 от Директива 93/13

трябва да се тълкува в смисъл, че

за целите на преценката на евентуалния неравноправен характер на клауза за предсрочна изискуемост националната юрисдикция трябва да провери дали средствата, позволяващи на потребителя да избегне предсрочната изискуемост на кредита или да преустанови действието ѝ, са подходящи и ефикасни, като вземе предвид по-специално това дали предоставеният му срок за извършване на поисканото плащане на дължимите суми по остатъка на кредита е фактически достатъчен. В това отношение наличието на разпоредби в националната правна уредба, предвиждащи в рамките на сходни договорни правоотношения подобен срок в полза на кредитополучателя, е особено релевантно.

Подписи